

RZĄDOWO WŁOCŁAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUŃ

Prenumerata
na miejscu mk.
900.000, na pro-
wincji i z odno-
szeniem do do-
mu 1.000.000 mk.

Ogłoszenia
za wiersz nonpa-
relowy pierwsza
strona 20000 m.,
druga i trzecia
16000 mk. czwar-
ta 12000 mk. Ogł.
drobne 8000 mk.
za wyraz, tłust.
druk. podwójnie.
najmniejsze ogł.
80000 m. Dla za-
graniccy ceny o
100% wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12.
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIELI I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

*W nas i przez nas Polska żyje,
Nasze dłonie, a nie czyje
Mogą zabić ją.*

Ludwik Wolski.

Po próbie.

Po nieudanej próbie stworzenia rządu przez p. Thugutta pisze w „Rzeczypospolitej“ Stanisław Stroński:

Bardziej niż o liczby rozbiło się dążenie p. Thugutta o wyraźne potrzeby chwili.

Skoro mogło się wydawać wskazane ustąpienie Rządu prawicy i środka, mającego 212 głosów pewnych i prawdopodobieństwo większości w Sejmie, na to, aby złagodzić nastroj walki dwu stron, to przecież trudno rozsądnie dążyć do narzucenia Rządu lewicy, mającej 134 głosy.

Ta prosta i oczywista prawda stała jak mur nieprzeparty wobec zamierzeń, które lewica obarczyła p. Thugutta.

Sposób prowadzenia przez p. Thugutta tej bardzo ale to bardzo źle pomyślanej sprawy był na szczęście taki, że nie wywołał on dalszego zaostrzenia stosunków. Rozmowy ze stronnictwami, wybitnie poprawne, oparte były na wysuwaniu wspólnych zadań i przekonania o możliwości

współpracy. Nadto, zgodnie z poglądami p. Prezydenta Rzplitej, toczyły się rokowania na gruncie uznania zasady większości polskiej. Ogólny przebieg rokowań prowadzonych przez p. Thugutta powinien być, mimo całej błędności założenia, krokiem naprzód w kierunku złagodzenia przeciwności.

Po próbie lewicy zjawia się dążenie do stworzenia Rządu nieparlamentarnego, bezstronnego, pod kierownictwem p. Władysława Grabskiego.

Dotychczasowa większość polska, mająca dzisiaj 212 głosów w Sejmie i większość stanowiącą 66 głosów na III w Senacie, tak że przeciw niej żadnej ustawy przeprowadzić nie można ze spokojem i ze szczerą chęcią współpracy państwowej, poprzez rozumnie pojęte usiłowania Rządu nieparlamentarnego koniecznego przejściowo, póki nie stanie znowu odpowiedzialna i wystarczająca większość polska w Sejmie.

Przesilenie rządowe.

P. Władysław Grabski tworzy rząd fachowy.

Onegdaj o godz. 10 zrana przybył do gmachu sejmowego p. Władysław Grabski, któremu p. prezydent Rzeczypospolitej powierzył misję tworzenia nowego rządu i rozpoczął bezwzględnie szereg konferencji, które przeciągnęły się do godz. 1-ej po poł.

Po krótkiej rozmowie z prezesem klubu P. S. L. p. Dębskim, przyjął p. Grabski komisarza oszczędnościowego p. Moskalewskiego, u którego zasięgnął informacji co do wyników akcji oszczędnościowej i starał się wy badać, czy p. Moskalewski zdecydowałby się wejść do gabinetu w dotychczasowym charakterze, lub jako jeden z ministrów. Następnie konferował p. Grabski z b. ministrem p. Ludwikiem Darowskim, mianowanym obecnie posłem w Moskwie, któremu zaproponował objęcie teki ministerstwa pracy. Z kolei porozumiewał się p. Wl. Grabski z ministrem kolei p. Nosowiczem i podsekretarzem stanu w ministerstwie robót publicznych p. Rybczyńskim.

Po krótkiej konferencji z p. Thugutem, u którego zasięgnął opinii co do nastrojów panujących, zbliżonych do klubów sejmowych, przyjął p.

Grabski posła Poniatowskiego, członka klubu „Wyzwolenia“, któremu zaproponował objęcie teki rolnictwa. Jak słysząc, p. Poniatowski uzależnił odpowiedź od decyzji klubu.

Pomiędzy jedną a drugą konferencją porozumiewał się p. Grabski z b. premierem p. Witosem, z którym odbędzie konferencję o godz. 4-ej p. p. O godz. 3-ej p. p. przyjął p. Grabski p. Wyganowskiego, członka najwyższego trybunału administracyjnego, poczem rozpoczął konferencję z poszczególnymi klubami parlamentarnymi.

W kołach sejmowych wymieniają następujący przypuszczalny skład gabinetu p. W. Grabskiego. Prezydium i skarb — prof. Wl. Grabski, min. spraw zagranicznych — p. Skirmunt albo p. Pluciński, min. spraw wewnętrznych — wojewoda Moskalewski, sprawiedliwość — sędzia Wyganowski albo prof. W. Makowski (zbliżeni do lewicy), praca — p. Darowski (sympatyk N.P.R.), oświata — Mikułowski-Pomorski albo p. Miklaszewski, sprawy wojskowe — jen. Sikorski albo jen. Sosnkowski, rolnictwo — p. Chrzanowski, reformy rolne — Ludkiewicz b. prezes gł. urzędu ziemskiego, roboty publiczne — kierownik p. Rybczyński.

O godz. 6-ej wieczorem udał się p. Grabski do p. Prezydenta Rzplitej, z którym omówił dotychczasowe wyniki swych prac i uzyskał zgodę na ostateczne ustalenie składu swego Rządu.

Po powrocie z Belwederu o godz. 8 m. 30 przyjął p. Grabski b. Ministra Pracy p. Darowskiego oraz jen. dyw. Sosnkowskiego, a w końcu rozmawiał z Prezesem Koła Żydowskiego pos. Reichem.

O godz. 9-ej wieczorem p. Grabski zakończył rozmowy.

Dzisiaj przyjmie p. Grabski jeszcze od godz. 9 m. 30 rano przedstawicieli Klubów Kkraińskiego, Białoruskiego i Niemieckiego.

Z rozmów przeprowadzonych w dniu wczorajszym przez p. Grabskiego z przedstawicielami Klubów Sejmowych wynika, że Rząd p. Grabskiego, po przeprowadzeniu pewnych zmian w jego składzie, na które p. Grabski uzyskał już zgodę p. Prezydenta Rzplitej, uzyska poparcie większości stronnictw polskich w Sejmie.

Należy się spodziewać, że po zakończeniu rozmów p. Grabski w dniu dzisiejszym wieczorem uda się do p. Prezydenta Rzplitej z listą swego Rządu i prawdopodobnie, zgodnie ze swą zapowiedzianą i życzeniem p. Prezydenta Rzplitej, nowy Rząd w czwartek stanie przed Sejmem.

Program skarbowy.

Niektóre szczegóły o programie finansowym p. Grabskiego podaje komunikat chrz. nar. z przebiegu konferencji:

P. Grabski oświadczył, że dąży do szybkiego wprowadzenia nowej waluty. Przedstawiciele Kl. Ch. N. zapytali, czy uznaje konieczność takiego załatwienia spraw, że przede wszystkim porządkuje się budżet, tak, aby niedobór był sprowadzony do najmniejszych możliwie rozmiarów i aby istniała pewność, że niedobór nie będzie znowu się pojawiał, że dalej w związku z tem stabilizuje się markę, tak, aby uwolniona ona była od nagłych zmian, a gdy to będzie zapewnione, wówczas jaknajrychlej wprowadza się nową walutę.

P. Grabski odpowiedział, że uznaje konieczność takiego działania i w sprawie budżetu i w sprawie marki, ale zarazem sądzi, iż to musi być dokonane szbko, bo ustawa walruszacyjna stwarza konieczność przejścia do nowej waluty, a zaliczki na podatek mejtakowy, które już wpływają, przyspieszają również zmianę waluty, gdyż właśnie na to powinny być użyte, aby nie zmarniały. Bliżej p. Grabski pragnie omówić w czasie przerwy świątecznej zasadnicze sprawy skarbowe i sposób załatwienia ich

oraz współdziałanie stronnictw, przy czem brane jest w rachubę udzielenie pełnomocnictw Rządowi i stworzenie Rady finansowej.

Pogodzenie szerokiego zakresu pracy Prezydium Rady ministrów i ministerstwa skarbu zamierza p. Grabski osiągnąć przez wiceministerstwa w skarbie przez przekazanie wielu czynności urzędowych w Prezydium wysokiemu funkcjonariuszowi zastępującego prezesa Rady ministrów.

Projekt państwowej pożyczki tytoniowej.

Ministerstwo Skarbu wniosło na porządek dzienny Rady Ministrów nagły wniosek w sprawie projektu ustawy o wypuszczeniu państwowej premjowej złotej pożyczki tytoniowej. Wysokość tej pożyczki wynosi 500 milionów złotych pol. (s)

MYSŁI.

Nie desperować nigdy, bacząc na to, że niemasz takowych terminów, z którychby się viribus unitis, przy Boskich auxiliach podnieść nie można.
Henryk Sienkiewicz.

Co dzień niesie?

Zebrawanie Sodalitji Królowej Korony Polskiej odbędzie się w piątek d. 21 grudnia o g. 7.30 wieczorem w gim. Długosza.

Choińska. Opieka Domu Sierot „Opatrność“ uprzejmie zaprasza Zarząd Tow. Wspom. Biednych, opiekunki oraz wszystkich, którym dobro i rozwój dzieci-sierot leży na sercu „na choinkę“ w niedzielę dn. 23-go b. m. o godzinie 3 i pół po południu do Domu Sierot ul. Biskupia Nr. 8.

Z targu. 14 grudnia targ był słaby. Płacono za:

korzec żyta	9.000.000
„ pszenicy	15.000.000
„ jęczmienia	8.500.000
„ owsa	6.500.000
„ grochu	15.000.000
„ saradela	9.000.000
„ kartofli	2.000.000
za funt masła	1.200.000
za mendel jaj	1.400.000
za litr mleka	140.000
furka torfu	2.800.000
„ drzewa	3.000.000

Ceny. Jedna cytryna kosztuje obecnie 100.000 mk., kilo soli 110.000 mk., mała paczka zapalek (pudełko) 20.000 mk.

Papierosy. Z dniem onegdajszym papierosy znów zdrożały o 33 %.

Zbiorowa prośba. Mieszkańcy dzielnicy za plantem kolejowym wraz z proboszczem parafji Św. Stanisława wysłali prośbę do Ministrów Spraw Wew. i Kolei w sprawie uporządkowania ulicy przy przejeździe kolej-

wym, na ul. Kaliskiej, gdzie przez większą część roku stoją kaluże błota.

Propaganda niemiecka w kinematografie. Publiczność wrocławska z niecierpliwością oczekiwała demonstrowania w »Sfinksie« głośniego obrazu »Umierające narody«. Obraz szedł właśnie w tych dniach. Zobaczyliśmy go więc nareszcie — i cóż się okazało? Akcja niby rozgrywa się we Włoszech, ale film jest... »Made in Germany«. Ale — nie dość na tem. Bo oto — krótko mówiąc — obraz ten jest propagandą na rzecz »pokrzywdzonych« i »uciskanych« Niemiec. A jest nią w tej części, w której postać główna, Quasimodo, rozsnuwa dość ciężką fantazję, mającą obrazować losy trzech narodów osiadłych na trzech wyspach. Wyspa króla Arjosa — to Niemcy. Wyspa Kalibana — Francja. Wyspa Plutosa — Anglia. Kaliban pojmał i uwięził »szlachetnego« Arjosa, przeciw któremu występuje również, stale przebywający na okręcie, król Plutos. Symbolika, jak widzimy, dość ciężka, ale też dość przejrzyta.

Dziwić się należy, iż podobne filmy, mające za zadanie wzbudzić współczucie dla »pokrzywdzonych« Niemiec, mogą być demonstrowane w Polsce.

Sądzimy, że popieranie takich sensów kinematograficznych nie idzie w parze z inteligencją i patriotyzmem. Kto więc pójdzie na ten obraz, sam sobie wyda świadectwo dojrzałości.

Do odebrania. W Komendzie Policji Państwowej przy ul. Stodólnej jest do odebrania 20 dolarów amerykańskich które znaleziono w lokalu P. K. K. P. przy ul. Kościuszki. Prawy właściciel po udowodnieniu może dolary odebrać.

Z OKOLIC.

Kradzież konia. We wsi Gostawja gm. Lubień starostwa Włocławskiego w nocy z 17-18 grudnia ze stajni kolonisty Alberta Fuksa, złodzieje skradli konia wartości 100 milionów mk. Po zawiadomieniu o powyższym, ekspozytura śledcza we Włocławku wydelegowała na miejsce kradzieży wywiadowców, którzy zajęli się śledztwem i przeprowadzeniem pogoni za złodziejami.

Pożar. W dniu 12 grudnia r. b. kolonji Makówiec, gm. Kikół w pow. Lipnowskim, spłonął dom mieszkalny należący do Samuela Bethe. Straty pokrywa polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych. Przyczyna pożaru narazie nieustalona.

Franciszek Wieczorkowski

Nowy Rynek Nr. 9.

Już nadeszły skóry!

Pasowe, troki suche i surowcowe, podszwy, karki, boki i surowiec, oraz skupuje się wszelkie skóry surowe i takowe wymiantam na wyprawione. Ceny umiarkowane.

RÓŻNE.

Zwrot szabel oficerskich. Władze wojskowe zarządziły zwrot szabli oficerskich tym oficerom, którzy złożyli je na potrzeby armii w 1920 r. W pierwszym rządzie wydawane są szable oficerom i urzędnikom służącym czynnie. W następnej kolei otrzymywać szable będą oficerowie rezerwy. Termin wykonania powyższego zarządzenia ważny do 10 stycznia 1924 r.

Powrót gen. J. Hallera. Generał broni Józef Haller opuścił dnia 15 b. m. Stany Zjednoczone Ameryki Półn. udając się z Nowego Jorku na okręcie »Majestic« do kraju. Przyjazd gen. spodziewany jest na święta Bożego Narodzenia.

UZNANIE S. S. S. R. PRZEZ POLSKĘ.

Wydział Prasowy M. S. Z. podaje do wiadomości.

W wyniku rokowań pomiędzy Rządem Polskim i Sowieckim w sprawie uznania przez Polskę Związku Socjalistycznego Republiki Rad. (S. S. S. R.) w dniach 13-go i 14-go b. m. nastąpiła wymiana not w tej sprawie pomiędzy obu rządami.

Najpraktyczniejsze w najlepszym gatunku i najtańsze podarunki

Na Gwiazdkę poleca

Skład Żelaza, Broni, Naczyń Narzędzi i Mebli Żelaznych

Bracia Rudzińscy

Włocławek

Piekarska 15, Telef. 5.

Do odstąpienia 6-pokojowe nowoczesne z wszelkimi wygodami mieszkanie

w śródmieściu.

Oferty proszę składać do księgarni p. Neumana za okazaniem milionówki № 2024326.

ŻYTO, PSZENICĘ, JĘCZMIEN

OWIES, ZIEMNIAKI ORAZ GROCH, PELUSZKĘ, WYKĘ, LUBIN, SERADELĘ I INNE ZIEMIOPŁODY

kupuje DOM HANDLOWY

w Warszawie OLEJNIK i TARNOWSKI ul. Krucza 6.

AGENTURA WE WŁOCŁAWKU

ULICA ŻABIA 27, TELEFON 113.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 18. XII.

Funt angielski	26.000.000
Dolar	6.100.000
Frank szwajcarski	1.053.000
Frank francuski	316.000
Korona czeska	177.000
Korony austriackie (100)	85.000

TELEGRAMY.

Z rady Ligi narodów.

PARYŻ 17-go XII. (Tel. K. W.) Aczkolwiek decyzja w sprawie Jaworzyny jeszcze nie zapadła, to jednak zdaje się, że rada Ligi nie uwzględni tezy polskiej.

Galwanaukas wywołał na posiedzeniu dzisiejszym rady poważny zatarg, żądając opracowania nowego statutu Klajpedy przez komisję pod przewodnictwem amerykańcina i dwóch przedstawicieli państw neutralnych.

Rada Ligi niemająco wniósł ten odrzuci.

Sprawy gdańskie odroczone do marcowej sesji rady. (A.)

Revolucja w Meksyku.

LONDYN 18-go grudnia. (P. A. T.) — Według nadeszłych z Meksyku informacji, główne oddziały powstańcze, posuwające się ku Vera Cruz, stoją na linii Puebla. Wojska powstańcze znajdują się o 100 klm. od stolicy. Wobec groźnej sytuacji, jen. Obregon

objął komendę nad wojskami związkowymi. Dowódca powstańców, Huerto, w orędziu do całego świata oświadcza, że rewolucja nie ma charakteru reakcyjnego, lecz opiera się na zasadach socjalistycznych.

OFIARY.

Siacha na ochronę im. Sienkiewicza 500.000 mk.

Lusia na nędzę wyjątkową 200.000 mk.

Na Tow. św. Wincentego a Paulo dla biednych dzieci.

Hanusia Podwójcie 50.000 mk.,

Halinka Poszwińska 1000 mk.

C. L. 250.000 mk.

Na Tow. św. Wincentego a Paulo dla dzieci na Gwiazdkę:

Zosia Cygańska 250.000 mk.

Irenka Nowakowska 50.000 mk.

Na Gwiazdkę dla sierot Stefan Sawicki mk. 1.500.000.

Do sprzedania wanna cynkowa, frak, kamizelka prawie nowe Brzeska Nr. 11 m. 8.

Futro, sak-saki podróżne (samochodowe). Kożuszek na barankach sukno halerowskie, sprzedam, Żabia 11, wskaże dozorca

Kawaler 1. 22 poszukuje posady buchaltera ewen. pom. w interesie handlowym, referencje poważne. — Łaskawe oferty dla »S 112 a« do adm. Słowa Kujawskiego.

Poszukuje się pokoju z całodziennym utrzymaniem i umeblowaniem przy kulturalnej rodzinie, za 5 korcy żyta dla jednej osoby. Zgłosić się na Ogródową № 3 do pani Miszewskiej.

S. Beczkowicz

Skład Win, Towarów Kolonialnych i Delikatesów

Włocławek, ul. 3-go Maja № 31, tel. 87

Poleca na nadchodzące święta B. N.

Wina Węgierskie, Francuskie, Włoskie i inne
Wódki, Koniaki, Likjery i Rummy

Pierwszorządnych fabryk krajowych i zagranicznych

Bakalje, Pierniki i Cukry
oraz Ptactwo, Zwierzynę i Ryby.